

Măsurile ce pot fi luate de angajatori în contextul pandemiei CORONAVIRUS și implicațiile lor din punctul de vedere al salarizării

I. Zile libere pentru supravegherea copiilor în situația închiderii temporare a unităților de învățământ

1) Temei legal

- a) Legea nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, publicată în Monitorul Oficial nr. 209 din data de 14 martie 2020.
- b) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, publicată în Monitorul Oficial nr. 231 din data de 21 martie 2020.
- c) Hotărârea Guvernului nr. 217/2020 privind aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, publicată în Monitorul Oficial nr. 230 din data de 21 martie 2020.
- d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, publicată în Monitorul Oficial nr. 282/03.04.2020.
- e) Ordinul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 346/2020 privind aprobarea modelului declarației pe propria răspundere prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 217/2020 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, publicat în M.Of. nr. 265/31.03.2020.
- f) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 319 din 16.04.2020
- g) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind măsuri de protecție socială determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, publicată în Monitorul Oficial nr. 325/21.04.2020.

2) Beneficiarii zilelor libere pentru supravegherea copiilor

Beneficiarii zilelor libere pentru supravegherea copiilor sunt salariații care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ sau au copii cu dizabilități cu vârstă de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ;
- b) locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca.

Prin părinte se înțelege:

- a) părintele biologic;
- b) adoptatorul;
- c) persoana care are copilul/copii în încredințare în vederea adopției;
- d) persoana care are în plasament copilul sau în tutelă;
- e) persoana desemnată să se ocupe de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz.
- f) părintele sau reprezentantul legal al persoanei adulte cu handicap înscrisă într-o unitate de învățământ.

ATENȚIE!

Zilele libere pentru supravegherea sănătății copiilor se acordă numai dacă locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca.

Așadar, angajatorul trebuie să verifice anterior acordării zilelor libere dacă locul de muncă permite sau nu munca la domiciliu sau telemunca și numai dacă nu permite se vor acorda zilele libere.

Dacă sunt îndeplinite aceste condiții, angajatorul are obligația să acorde zilele libere. Cu alte cuvinte, nu este la alegerea angajatorului acordarea acestor zile libere, ci este obligatorie.

Prin excepție, acordul angajatorului este necesar în cazul angajaților din unitățile sistemului energetic național, din unitățile operative de la sectoarele nucleare, din unitățile cu foc continuu, din unitățile sanitare și de asistență socială, de telecomunicații, ale radioului și televiziunii publice, din transporturile pe căile ferate, din unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, căldură și apă. Acești angajatori acordă zilele libere pentru supravegherea copiilor doar după epuizarea opțiunilor prevăzute de reglementările legale în vigoare pentru desfășurarea activității și cu obligația asigurării continuității activității, respectiv prin programe individualizate de lucru, munca în schimburi, munca la domiciliu și telemunca.

Conform art. 32 alin. (1) din Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, pe perioada stării de urgență, prevederile Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, nu se aplică angajaților sistemului național de apărare, angajaților din penitenciare, personalului din unitățile sanitare publice și altor categorii stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne, al ministrului economiei, energiei și mediului de afaceri, și al ministrului transporturilor, infrastructurii și comunicațiilor, după caz.

Aceste persoane au dreptul, în situația în care celălalt părinte nu beneficiază de zile libere pentru supravegherea copiilor, la o majorare a salariului în cuantumul de 75% din salariul corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de corespunzătorul pe zi a 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Nu se acordă zile libere pentru supravegherea sănătății copiilor în baza Legii nr. 19/2020 în cazul în care unul dintre părinți se află în una sau mai multe din următoarele situații:

- a) beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau 3 ani în cazul copilului cu handicap;
- b) beneficiază de concediu fără plată;
- c) beneficiază de concediu de odihnă;
- d) beneficiază de concediu pentru îngrijirea copilului cu dizabilitate până la vârsta de 7 ani;
- e) este asistentul personal al unuia dintre copiii aflați în întreținere;
- f) nu realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.
- g) are contractul individual de muncă suspendat pentru șomaj tehnic.

3) Perioada în care se acordă zile libere pentru supravegherea copiilor

Conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 19/2020 se acordă zile libere unuia dintre părinți pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ unde aceștia sunt înscriși, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Astfel, zilele libere se acordă în situația închiderii temporare a unităților de învățământ unde copiii până în vârsta de cel mult 12 ani sunt înscriși, ca urmare a:

- condițiilor meteorologice nefavorabile;
- altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Așadar, Legea nr. 19/2020 reprezintă cadrul general privind acordarea zilelor libere în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, urmând ca pentru fiecare situație în care autoritățile competente cu atribuții în domeniu închid unitățile de învățământ să se stabilească prin hotărâre de Guvern numărul de zile libere.

În această perioadă de stare de urgență, actul normativ prin care s-au închis unitățile de învățământ este Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României.

Zilele libere pentru supravegherea copiilor se acordă și în perioada vacanțelor școlare

Prin O.U.G. nr. 41/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ s-a stabilit că zilele libere se acordă inclusiv în perioada vacanțelor școlare.

4) Procedura de acordare a zilelor libere

Zilele libere se acordă la cererea unuia dintre părinți, depusă la angajatorul persoanei care va supraveghea copilul în perioada de închidere temporară a unităților de învățământ.

Această cerere va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere a celuilalt părinte, din care să rezulte că acesta:

- a) nu a solicitat la locul său de muncă zile libere ce i s-ar cuveni;
- b) nu se află în una dintre situațiile în care acordarea zilelor libere nu este permisă de lege, precum și de o copie a certificatului/certificatelor de naștere al/ale copilului/copiilor.

Declarația poate fi redactată după următorul model:

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul/Subsemnata, cu domiciliul în, legitimat/legitimată cu seria nr., CNP, având calitatea de angajat la, în funcția de, părinte/persoană asimilată părintelui/reprezentant legal al copilului/copiilor:

1. numele și prenumele, în vârstă de ani;
2. numele și prenumele, în vârstă de ani;
3. numele și/prenumele, în vârstă de ani,

cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, declar prin prezenta, pe propria răspundere, că în perioada nu beneficiaz de zile libere acordate în baza Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația suspendării cursurilor sau închiderii temporare a unităților de învățământ, că nu mă aflu în concediu de odihnă, concediu fără plată, concediu pentru creșterea copilului, concediu pentru îngrijirea copilului cu dizabilități până la împlinirea vârstei de 7 ani sau șomaj tehnic.

Declarația nu este necesară în cazul persoanei singure din familia monoparentală.

5) Indemnizația pentru zilele libere acordate pentru supravegherea copiilor

- Indemnizația se plătește din capitolul aferent cheltuielilor de personal din bugetul de venituri și cheltuieli al angajatorului și se decontează din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale. Până la închiderea anului fiscal, sumele decontate vor fi înapoiate Fondului de garantare din bugetul de stat, potrivit unei proceduri stabilite prin hotărâre a Guvernului.

ATENȚIE!

Angajatorii pot cere numai decontarea sumelor reprezentând indemnizația netă, încasată efectiv de părinte.

Impozitele și contribuțiile de asigurări sociale aferente indemnizației se suportă din capitolul aferent cheltuielilor de personal din bugetul de venituri și cheltuieli al angajatorului în condițiile prevăzute de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

- Cuantumul indemnizației este de 75% din salariul corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de corespondentul pe zi a 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Exemplu

În luna martie sunt 22 de zile lucrătoare, iar salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat stabilit prin Legea nr. 6/2020, a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 este de 5.429 lei, înseamnă că părintele poate primi cel mult 185 de lei pe zi.

Problemă

Beneficiarii zilelor libere vor fi plătiți cu 75% din salariul de bază brut sau cu 75% din salariul mediu brut?

Răspuns:

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 19/2020, indemnizația pentru fiecare zi liberă acordată în condițiile art. 1 se plătește din capitolul aferent cheltuielilor de personal din bugetul de venituri și cheltuieli al angajatorului și este în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de corespondentul pe zi a 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Astfel, indemnizația este raportată la salariul de bază al salariatului (75%), dar nu poate depăși 4.072 lei brut (75% din 5.429 lei).

Problemă

În situația în care locul de muncă al salariatului permitea prestarea activității în telemuncă și totuși angajatorul a acordat zile libere pentru supravegherea copilului, care ar putea fi consecința?

Răspuns

Dacă angajatorul nu a dispus executarea atribuțiilor de serviciu în regim de telemuncă, deși locul de muncă permitea, și a acordat zile libere plătite părinților, recuperarea acestor sume din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale va putea fi refuzată, pe considerentul nerespectărilor condițiilor generale impuse de lege.

ATENȚIE!

Persoanele scutite de la plata impozitului pe venit și/sau de la plata contribuțiilor sociale nu beneficiază de facilități pentru indemnizația pentru supravegherea copiilor.

Conform art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 319 din 16.04.2020:

(1) Prin derogare de la prevederile art. 60, 1381 și 154 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pe perioada stării de urgență instituite prin decret emis de Președintele României, pentru indemnizațiile prevăzute la art. XI alin. (1) și art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coro-

navirusului SARS-CoV-2, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 3 din Legea nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, cu modificările și completările ulterioare, suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, respectiv din bugetul de stat, nu se acordă facilități fiscale.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică indemnizațiilor acordate din bugetul de asigurări pentru șomaj sau bugetul de stat începând cu luna aprilie 2020.

Astfel, nu vor beneficia de facilități fiscale pentru indemnizația pentru supravegherea copiilor în situația închiderii temporare a unităților de învățământ:

- persoanele cu handicap grav sau accentuat;
- persoanele din sectorul construcții;
- persoanele care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator;
- persoanele care sunt incluse în echipa unui proiect de cercetare-dezvoltare și inovare.

Aceste persoane, deși beneficiază de facilități pentru veniturile din salarii, nu beneficiază de facilități pentru indemnizația pentru supravegherea copiilor în situația închiderii temporare a unităților de învățământ.

6) Decontarea indemnizației

Pentru decontarea sumelor pentru plata indemnizației, angajatorul va depune cerere la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea angajatorul sau sucursala/punctul de lucru al acestuia, după caz.

Cererea va fi însoțită de următoarele documente:

- a) lista angajaților care au beneficiat de zilele libere, precum și indemnizația acordată pe această perioadă;
- b) copii de pe statele de plată din care să reiasă acordarea indemnizației;
- c) declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al angajatorului. Modelul declarației a fost aprobat prin Ordinul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 346/2020 privind aprobarea modelului declarației pe propria răspundere prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 217/2020 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ;
- d) dovada plății contribuțiilor și impozitelor aferente lunii în care s-a plătit indemnizația.

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

conform art. 3 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 217/2020 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ

Subsemnatul/Subsemnata,, legitimat/legitimată cu CI/BI seria nr., eliberată/eliberat de la data de, CNP, în calitate de administrator/reprezentant legal al angajatorului, având CUI, cu sediul social în localitatea, str. nr., județul/municipiul, sectorul, telefon, fax, e-mail, cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, declar pe propria răspundere că lista angajaților care au beneficiat de zilele libere, precum și indemnizația acordată pe această perioadă conține persoanele care îndeplinesc cumulativ condițiile reglementate la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

a) au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ, sau au copii cu dizabilități cu vârstă de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ. A se vedea tabelul care face parte integrantă din prezenta declarație pe propria răspundere;

b) locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemuncă.

Data

Numele și prenumele

Administrator/Reprezentant legal

ANEXĂ

la declarația pe propria răspundere

TABEL
(model cu elemente minimale)

Nr. crt.	Numele și prenumele părintelui	Codul numeric personal	Perioada pentru care se acordă indemnizația prevăzută la art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 217/2020 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ (ziua/lună/an-ziua/lună/an)	Numele și prenumele celui alt părinte	Codul numeric personal	Numele și prenumele copilului/copiilor	Codul numeric personal
1.

Cererea va fi datată și semnată de reprezentantul legal și va conține obligatoriu următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale angajatorului, inclusiv adresa de e-mail;
- b) contul bancar;
- c) numele reprezentantului legal al angajatorului;
- d) suma totală solicitată;
- e) numărul angajaților pentru care s-a solicitat suma.

Documentele se transmit prin poșta electronică la adresa electronică comunicată de agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, în cel mult 30 zile de la data efectuării plății contribuțiilor și impozitelor aferente indemnizației.

În situația în care documentele nu pot fi transmise prin poșta electronică, acestea se vor transmite prin orice alt mijloc de comunicare.

Decontarea sumelor plătite cu titlu de indemnizație se face în termen de 60 de zile calendaristice de la data înregistrării documentelor.

Agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București au obligația ca, în termen de 24 ore de la primirea documentelor, să comunice angajatorului numărul de înregistrare al solicitării.